

Koncepce rozvoje organizace pro období 2010 - 2012

Název: Sociální služby Prostějov, p.o.

Sídlo: Pod Kosířem 27, Prostějov

Druh služby: Pečovatelská služba

Denní stacionář

Hlavním účelem zřízení organizace Sociální služby Prostějov, p.o. je poskytování sociálních služeb vymezených v § 35, 40 a 46 zákona č. 108/2009 Sb., o sociálních službách.

Posláním organizace Sociální služby Prostějov, p.o. je umožnit lidem v nepříznivé sociální situaci a závislým na pomoci jiné osoby setrvat ve svém přirozeném prostředí, žít životem, který je ve společnosti považován za běžný a zůstat součástí místního společenství.

I. Sociodemografická analýza a prognóza (M. Kmoščáková: Sociodemografická analýza města Prostějov, 2009)

V regionu Prostějova stejně jako v celé České republice dochází a bude i nadále docházet k výrazným změnám ve věkové struktuře obyvatelstva. Zatímco v roce 1980 převyšoval podíl nejmladší generace do 14 let 23%, v roce 1990 poklesl na 20% a v roce 2000 vlivem velmi nízké porodnosti překročil pouze 15 % hranici.

Obyvatelstvo podle věkových skupin ve městě Prostějov (údaje ze SLDB)

	1980		1990		2000	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
0 - 14	11 464	23,1	10 436	20,8	7 496	15,4
15 - 59	29 118	58,7	30 395	60,7	31 837	65,4
60 +	8 958	18,1	9 232	18,4	9 372	19,2
nezjištěno	59	0,1	11	0,0	-	-
celkem	49 599	100,0	50 074	100,0	48 705	100,0

U ostatních věkových skupin nedošlo k tak výrazným změnám, ale to je dáno pouze tím, že snížená porodnost a nižší úmrtnost provázená dožíváním se vyššího věku, neměly možnost se v tomto období dostatečně projevit. Produktivní složka populace (mezi 15 – 59 let) mezi lety 1980 až 2000 dokonce rostla. To bylo dáno tím, že v tomto období do této skupiny přecházely slabé ročníky narozené v průběhu 30. let 20. Století. Jejich poměrně nízké počty jsou ovlivněny vleklou hospodářskou a politickou krizí tehdejší doby a jednak tím, že v té době byly v období plodnosti slabé ročníky narozené během 1. Světové války, které v další generaci způsobily výpadek v počtu narozených. Přesto vývoj počtu osob postproduktivního věku zaznamenal ve sledovaném období nárůst přibližně o 1%, pravděpodobně jako důsledek dožívání se vyššího věku.

Nárůst podílu postproduktivní složky bude charakteristickým znakem demografického vývoje v celé ČR.

Průměrným věkem obyvatelstva Prostějova 41,4 roků (ČSÚ k 1. 1. 2009) se město Prostějov dostává na třetí místo v pořadí měst Olomouckého kraje.

Rovněž tzv. index stáří obyvatelstva města Prostějov (počet obyvatel ve věku nad 65 let na 100 dětí do 15 let věku) hodnotou 125,4 staví město Prostějov na přední místo mezi městy Olomouckého kraje.

Index stáří (65+/0-14let v %) ve vybraných městech Olomouckého kraje k 31. 12. 2008

Název města	Index stáří 65+ / 0 – 14 let
Jeseník	113,8
Konice	94,8
Kostelec na Hané	92,9
Němčice n.Hanou	96,9
Olomouc	121,3
Plumlov	115,3
Prostějov	125,4
Přerov	125,4
Šumperk	130,3

(Zdroj ČSÚ)

V životě každého člověka mohou nejen v závislosti na jeho věku, ale i zdravotního stavu, nastat situace, kdy k zajištění svých potřeb se stane uživatelem sociálních služeb. Lidé se zdravotním postižením musí denně překonávat řadu překážek a omezení, které vyplývají z jejich postižení.

Evidence osob se zdravotním postižením podléhá zákonné normě v této oblasti a tak počty těchto obyvatel lze orientačně odvodit podle počtu vydaných průkazů mimořádných výhod, přiznaného příspěvku na péči nebo invalidního důchodu.

Počty nově přiznaných průkazů mimořádných výhod v letech 2006 – 2008 v Prostějově (údaje za obec ORP)

Druh průkazky	2006		2007		2008	
	osobám do 18 let	osobám nad 18 let	osobám do 18 let	osobám nad 18 let	osobám do 18 let	osobám nad 18 let
TP	5	220	4	195	8	169
ZTP	7	296	12	280	12	183
ZTP/P	36	123	32	101	22	63

(Zdroj MÚ Prostějov)

Jak je z údajů patrné, došlo v Prostějově v průběhu roku 2008 k mírnému poklesu nově přiznaných průkazů mimořádných výhod. Současně meziročně došlo ke zřetelnému nárůstu celkového počtu držitelů průkazek mimořádných výhod.

Počty držitelů průkazů mimořádných výhod v letech 2006 – 2008 (údaje za obec ORP)

Druh průkazky	2006		2007		2008	
	osobám do 18 let	osobám nad 18 let	osobám do 18 let	osobám nad 18 let	osobám do 18 let	osobám nad 18 let
TP	21	1429	22	1514	27	1614
ZTP	29	4922	36	5194	39	5390
ZTP/P	143	1414	153	1531	161	1599

(Zdroj MÚ Prostějov)

Počty osob s přiznaným PnP v letech 2007 až 2009 v Prostějově (ORP)

Stupeň závislosti	věk	stav k 31. 12. 2007	stav k 31. 12. 2008	stav k 31. 7. 2009
I.	do 18 let	23	58	70
	nad 18 let	1 604	1 450	1 267
II.	do 18 let	12	29	44
	nad 18 let	1 189	1 074	962
III.	do 18 let	161	85	44
	nad 18 let	473	582	664
IV.	do 18 let	49	68	64
	nad 18 let	192	328	365
Celkem		3 703	3 674	3 480

(Zdroj MÚ Prostějov)

Z výše uvedených údajů je patrné, že za dobu vyplácení PnP došlo ke snížení počtu osob ve stupni závislosti I, zatímco počet osob se stupněm závislosti IV se zvýšil. Za sledované období došlo ke snížení celkového počtu osob závislých na pomoci druhé osoby s přiznaným PnP.

Počet osob s přiznaným invalidním důchodem v okrese Prostějov v letech 2006 až 2009

	31. 12. 2006	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 7. 2009
Plný invalidní důchod	5 685	5 647	5 314	5 040
Částečný invalidní důchod	2 770	2 866	3 034	3 095

(Zdroj ČSSZ)

V průběhu sledovaného období v letech 2006 až 2009 došlo k výraznému snížení počtu (- 645) osob s přiznaným plným invalidním důchodem a současnému nárůstu (+325) poživatelů částečného invalidního důchodu.

Je třeba si současně uvědomit, že v každém regionu žije více obyvatel s určitým druhem zdravotního postižení, kteří nesplňují všechny podmínky pro přiznání průkazu mimořádných výhod nebo příspěvku na péči. Přesto ale i oni potřebují sociální pomoc.

Očekávaný vývoj věkového složení obyvatel města Prostějov bude výsledkem vývoje porodnosti, úmrtnosti a migrace v uplynulých přibližně sto letech. Lze očekávat, že k nejvýznamnějším změnám dojde u postproduktivní složky populace.

Při plánování sociálních služeb je třeba mít na zřeteli, že počet seniorů bude v městě Prostějov celkově stoupat. Podíl osob starších 65 let v nadcházejících letech bude narůstat, v dlouhodobém horizontu (r. 2050) vzroste jejich procentuální zastoupení na 33 %. Podle údajů ČSÚ počet obyvatel ve věku 65+ ze současných 96 096 osob do roku 2015 zvýší na 113 187 osob. Výraznější početní nárůst i nejstarší seniorské složky ve věku na 80 let a výše si vyžádá výrazně zvýšené nároky na péči o tyto osoby.

Z hlediska sociálních služeb bude velmi důležité, v jakém zdravotním stavu senioři budou. Obecně lze říci, že čím vyšší věk, tím horší zdravotní stav. Zároveň lze vyslovit prognózu, že lze očekávat relativní zlepšování zdraví u seniorů, resp. posun výskytu závažných zdravotních komplikací do vyššího věku a to především stále kvalitnější lékařské péči, zčásti snad i díky lepšímu životnímu stylu.

Cílem rozvoje sociálních služeb by mělo být zajistit seniorům v největší míře možnost žít v jejich přirozeném prostředí. Tento způsob péče o seniory prospívá kvalitě jejich života a zdraví a současně je méně finančně náročný nežli služby rezidenčního typu. Lze očekávat, že vzroste poptávka jak po terénních službách, ale stejně tak bude nutné zvýšit i kapacitu pobytových služeb.

II. Pečovatelská služba

II.1. Současný stav

Posláním pečovatelské služby je pomáhat seniorům i zdravotně postiženým občanům, jejichž stav vyžaduje pomoc jiné osoby, zabezpečit základní životní potřeby, podporovat jejich samostatnost a využívat zachované schopnosti a současně respektovat jejich přání co nejdéle setrvat v jejich domácím prostředí.

Pečovatelská služba je určena dospělým osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, dosáhly důchodového věku nebo jsou plně invalidní a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci, která jim umožní setrvat v jejich přirozeném prostředí, dále rodinám, ve kterých se narodily současně 3 nebo více dětí a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby.

Služby jsou poskytovány osobám zejména seniorům nad 65 let, dále osobám se zdravotním postižením nebo rodinám s dětmi ve věku nad 19 let v regionu města Prostějova včetně přilehlých obcí Mostkovice a Žešov a v regionu města Náměště nad Hanou.

Schválená kapacita služby je 695 osob, počet uživatelů služby k 31. 12. 2009 byl 694 osob.

Sídlo pečovatelské služby se nachází na Bezručově nám. č.9 v Prostějově, v objektu který je majetkem Olomouckého kraje. Zde se nachází zázemí pro personál a středisko osobní hygieny. Další střediska osobní hygieny se nachází v objektu obcí – Brněnská č. 40, Prostějov a Příkopy 620 v Náměšticích nad Hanou.

Budova na Bezručově náměstí je v dobrém technickém stavu. Byla zde provedena oprava střechy, opravou prošlo i středisko osobní hygieny (koupelna, místnost pro pedikúru, místnost pro personál).

Nevyhovující je technický stav oken, která přes provedené úpravy dostatečně netěsní a jsou příčinou úniku tepla. Opravu vyžaduje i sociální zařízení (WC pro personál a pro uživatele SOH), které je rovněž zastaralé a poruchové.

K zajištění terénních služeb organizace využívá vozový park, který tvoří:

Kategorie vozidla	Značka vozidla	SPZ	Rok výroby
Osobní combi	SUZUKI WAGON	PVI 16 26	2001
Užitkový nákladní	RENAULT EXPRES	PVA 09 89	1996
Skříňový	ŠKODA FABIA	1M5 40 02	2003
Užitkový nákladní	VW TRANSPORTÉR	2M9 89 64	2007
Osobní	ŠKODA FABIA	3M6 16 30	2001
dodávkový	VW CADDY	3M6 16 30	2008

V současné době je stav vozového parku nevyhovující. Užitečný nákladní vůz Renault express je od listopadu 2009 nepojízdný a jeho oprava je pro značné opotřebení (rok výroby 1996) nerentabilní. Uvedený vůz slouží k rozvozu obědů uživatelům služby a jeho nahrazení náhradními vozidly je značně problematické. Obnova vozového parku, nákup nového vozidla za Renault je v plánu investic organizace na rok 2010.

Poskytování pečovatelské služby v současné době zajišťuje 19 pracovníků v sociálních službách (pečovatelek) a 2 sociální pracovníce (úvazek 1, 5). Zajištění služeb v odpoledních směnách a o víkendech a svátcích v současném rozsahu je s uvedeným počtem pracovníků možné jen s při maximálním využití kapacity pracovní doby všech zaměstnanců.

II.II. Výhled na období 2010 až 2012

I v období let 2010 až 2012 zůstává našim hlavním cílem systematická a kvalifikovaná pomoc a podpora při udržování kvality života uživatelů pečovatelské služby v jejich přirozeném prostředí, podpora jejich samostatnosti a udržení zachovaných schopností uživatelů, zprostředkovávání kontaktů se společenským prostředím a pomoc při zachování jejich vztahové sítě.

V personální oblasti věnujeme zvýšenou pozornost rozvíjení odborné zdatnosti a profesionality všech zaměstnanců pečovatelské služby. Budeme vytvářet podmínky pro jejich průběžné a soustavné vzdělávání, vyžadovat ohleduplný, laskavý a vstřícný postoj k uživatelům služby, dbát na důsledné dodržování jejich práv ze strany zaměstnanců organizace. Důraz bude kladen na prohlubování kvality poskytovaných služeb.

V současné době z 19 pracovníků v sociálních službách 3 nespĺňují zákonem předepsané vzdělání. Jedná se o pracovníky, kteří nastoupili v průběhu roku 2009 a požadované vzdělání absolvují do 18 měsíců od data nástupu do zaměstnání. Pro ostatní pracovníky ve spolupráci s externími odborníky připravujeme vzdělávací aktivity v rozsahu 24 hodin za rok pro každého pracovníka v souladu se zákonem 106/2007 o sociálních službách.

I v následujícím období bude zajištěna podpora všech zaměstnanců pečovatelské služby formou týmové supervize. Bude i nadále probíhat ve dvou uzavřených skupinách v rozsahu 2 hod za 6 týdnů. Cílem všech vzdělávacích aktivit bude kromě zvyšování profesionální zdatnosti kladen důraz na rozvoj týmové spolupráce všech zaměstnanců pečovatelské služby a postupné prosazování změn v myšlení a chování pracovníků.

V oblasti investic plánujeme výměnu oken v budově Bezručovo nám. v Prostějově, která jsou již značně opotřebená a vzhledem k nevyhovujícímu stavu nezajišťují dostatečnou izolaci, čímž dochází k úniku tepla do venkovního prostředí. Plánovaná cena výměny oken je asi 550tis. Kč.

Nevyhovující stav stávajícího sociálního zařízení pro zaměstnance a uživatele pečovatelské služby (3X WC) vyžaduje výměnu odpadů, výměnu WC mísy a opravu bočních obkladů a podlahy. Předpokládaná cena opravy je cca 300tis. Kč.

V následujícím období bude nezbytně nutné pokračovat v obnově vozového parku. V nejbližším termínu bude nezbytné realizovat výměnu vozidla RENAULT EXPRES, která byla plánována již na rok

2009 a pro nedostatek finančních prostředků však nemohla být zrealizována. Uvedené vozidlo je už od listopadu 2009 nepojízdné, provedení opravy by vzhledem k celkovému technickému stavu bylo nerentabilní. Plánovaná cena investice je 550tis. Kč.

Na rok 2012 je plánovaná výměna vozidel SUZUKI SWIFT A FABIE OSOBNÍ, plánovaná výše investice 550 tis. Kč a 450tis. Kč.

Dobrý technický stav vozového parku je nezbytný k zajištění poskytování sociálních služeb v terénu – regionu města Prostějova a přilehlých obcí.

Podle sociodemografické analýzy města Prostějov lze předpokládat, že v následujícím období bude počet osob ve věku nad 65 let narůstat a v souvislosti s prodlužující se délkou života se bude zvyšovat i počet obyvatel ve věku nad 80 roků. Možnost umožnit seniorům setrvat v jejich přirozeném sociálním prostředí bude vyžadovat zvýšené nároky na péči, zejména pak na terénní sociální služby.

V případě zvýšených požadavků na poskytování pečovatelské služby nebude možné zajistit rozšířený objem služeb stávajícím počtem pracovníků a technickým zázemím služby. Proto je třeba výhledově počítat s navýšením počtu pracovníků v sociálních službách o 2 zaměstnance a rozšíření vozového parku o jedno užitkové vozidlo.

III. Denní stacionář

III.1. Současný stav

Posláním denního stacionáře je umožnit lidem s mentálním postižením začlenit se do běžného života společnosti, udržovat citové a sociální vazby k rodině, setrvat v původním prostředí a prostřednictvím poskytovaných služeb v příjemných podmínkách a v přátelské atmosféře podporovat jejich způsob života tak, aby se co nejvíce přiblížil životu běžných občanů.

Denní stacionář poskytuje ambulantní služby osobám starším 19 let, které mají sníženou soběstačnost z důvodu mentálního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, které jsou závislé na pomoci jiné fyzické osoby alespoň ve stupni I.

Schválená kapacita služby je 16 osob, počet uživatelů k 31. 12. 2009 je 16 osob.

Denní stacionář se nachází v přízemí a částečně v 1. patře objektu na ulici Pod Kosířem 27 v Prostějově, který je majetkem Olomouckého kraje. Celkový stav budovy je dobrý, v minulém roce byly provedena oprava střechy a štítu budovy.

Budova byla postavena počátkem 20. století, původní okna a dveře přes veškerou údržbu jsou již v nevyhovujícím stavu, netěsní a způsobují velký únik tepla. V r. 2009 byla provedena výměna některých oken, která byla v havarijním stavu. V roce 2009 byla rovněž provedena celková oprava kuchyňské linky a výměna sedací soupravy v klubovně denního stacionáře.

Provoz denního stacionáře zajišťují celkem 4 zaměstnanci – výchovný pracovník, úv. 1, pracovník v sociálních službách, úv. 2,0, sociální pracovníce úv. 0,5.

Všichni zaměstnanci denního stacionáře splňují kvalifikační požadavky dle zk 108/2006 o sociálních službách.

III.II. Výhled na období 2010 až 2012

Cílem denního stacionáře pro osoby s mentálním postižením je prostřednictvím poskytovaných služeb udržovat a rozvíjet psychosociální schopnosti a dovednosti uživatelů služby, podporovat dosažení co nejvyšší míry soběstačnosti klientů při zachování jejich přirozených vztahových sítí, umožnit jim zůstat v jejich přirozeném prostředí a pomáhat při integraci do společnosti.

Formou užší spolupráce s organizací SPOLU Olomouc se pokusit s vybranými uživateli o jejich začlenění do vhodného zaměstnání a napomáhat jejich integraci do běžné populace. Rozvíjením sociálních návyků a pracovních dovedností a podporou soběstačnosti připravovat vhodné uživatele k životu v chráněném bydlení, jehož vybudování má v krátkodobém plánu Charita Prostějov.

Vzhledem k omezeným prostorovým možnostem objektu nepočítáme s navyšováním kapacity služby.

V personální oblasti budeme i nadále prohlubovat odbornou zdatnost a profesionalitu všech pracovníků denního stacionáře. Budeme usilovat o vytvoření vhodných podmínek pro jejich průběžné a soustavné vzdělávání, vyžadovat ohleduplné, laskavé a vstřícné chování ke všem uživatelům služby a důsledné dodržování všech jejich práv, klást důraz na zvyšování kvality poskytovaných služeb..

Ve spolupráci s externími odborníky připravujeme vzdělávací aktivity v rozsahu 24 hodin za rok pro každého pracovníka v souladu se zákonem 106/2007, o sociálních službách.

I v následujícím období bude zajištěna podpora všech zaměstnanců denního formou týmové supervize. Bude i nadále probíhat v uzavřených skupinách v rozsahu 2 hod za 6 týdnů. Kromě zvyšování odborné zdatnosti zaměstnanců bude naše snažení směřovat k prohloubení týmové spolupráce všech členů pracovního týmu a k postupnému prosazování změn v myšlení pracovníků.

V oblasti investic plánujeme pro období 2010 až 2012 výměnu oken na denním stacionáři – plánovaná investice na rok 2010 ve výši 450 tis. Kč.

V roce 2011 připravujeme opravu venkovní fasády objektu , plánovaná cena investice je 150tis. Kč, dále opravu dláždění v zahradě denního stacionáře v ceně 150tis. Kč a vytvoření prostoru pro uživatele služby chráněného před sluncem – výstavba pergoly v zahradě denního stacionáře – cena plánované investice 100tis. Kč.

Na rok 2012 je plánovaná výměna kotle ústředního topení v předpokládané výši 80 tis. Kč a oprava zídky předzahrádky budovy v hodnotě 200tis. Kč.

Dne 22. 2. 2010

PhDr. Miluše Kmošćáková
ředitelka

